# FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 24 januari 1995 *

I mål T-5/93,

**Roger Tremblay**, Vernantes, Frankrike,

**François Lucazeau**, La Rochelle, Frankrike,

**Harry Kestenberg**, Saint-André-les-Vergers, Frankrike,

företrädda av Jean-Claude Fourgoux, advokat i Paris och Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Pierrot Schiltz, 4, rue Béatrix de Bourbon,

sökande,

med stöd av

**Syndicat des exploitants de lieux de loisirs (SELL)**, en förening bildad enligt den franska arbetsrättslagen, med säte i Paris, företrädd av Jean-Claude Fourgoux,

* Rättegångsspråk: franska.

advokat i Paris och Bryssel, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Pierrot Schiltz, 4, rue Béatrix de Bourbon,

intervenient,

mot

**Europeiska gemenskapernas kommission**, företrädd av Julian Currall, vid rättstjänsten, och av Géraud de Bergues, nationell tjänsteman utsänd till kommissionen, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos G. Kremlis, vid rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 12 november 1992, varigenom sökandens ansökan enligt artikel 3.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av artiklarna 85 och 86 i fördraget (EGT nr 13, 1962, s. 204), beträffande Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musiques förfarande avslogs,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

sammansatt av J.L. Cruz Vilaça, ordförande, och C.P. Briët, A. Kalogeropoulos, D.P.M. Barrington och A. Saggio, domare,

justitiesekreterare: H. Jung,

på grundval av den skriftliga förhandlingen och efter muntlig förhandling den 18 maj 1994,

följande

## Dom

### Omständigheter vid tvistens uppkomst

1 Mellan år 1979 och år 1988 framställdes flera ansökningar till kommissionen enligt artikel 3.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av artiklarna 85 och 86 i fördraget (EGT nr 13, 1962, s. 204, nedan kallad "förordning nr 17"), om att fastställa överträdelser av artiklarna 85 och 86 i EEG-fördraget begångna av Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (nedan kallat "SACEM"), vilket är det franska bolag som förvaltar upphovsrätten till musik. Dessa ansökningar hade ingetts av företagssammanslutningar och enskilda företag som driver diskotek, däribland sökandena i detta mål.

2 Det är ostridigt mellan parterna att de klagoskrifter som sökandena har ingett i huvudsak uttrycker klagomål på följande punkter:

— Förvaltningsbolag för upphovsrätt i olika medlemsstater delade upp marknaden sig emellan genom att sluta avtal om att ömsesidigt företräda varandra, enligt vilka det var förbjudet för förvaltningsbolagen att förhandla direkt med användare i en annan medlemsstat.

— Den avgiftssats på 8,25 procent av omsättningen som SACEM föreskrev var för hög jämfört med de avgiftssatser som erlades av diskotek i de andra medlems-

staterna. Denna påstått oskäliga och diskriminerande avgift var inte avsedd som vederlag för de förvaltningsbolag som företräddes, främst de utländska bolagen, utan gagnade endast SACEM, som återbetalade mycket små summor till dem det företrädde.

— SACEM vägrade att tillåta att dess enbart utländska register användes, varför alla brukare måste skaffa bolagets fullständiga register, såväl det franska som det utländska.

3 På grund av de klagomål som framställts till den, inledde kommissionen en undersökning i form av begäran om upplysningar i enlighet med artikel 11 i förordning nr 17.

4 Utredningen avbröts mellan december 1987 och augusti 1988 på grund av att talan hade väckts vid EG-domstolen i form av en begäran om förhandsavgörande från appellationsdomstolarna i Aix-en-Provence och i Poitiers och från Tribunal de grande instance de Poitiers, vilka i förhållande till artiklarna 85 och 86 i fördraget framförallt ifrågasatte nivån på de avgifter som SACEM tog ut, att avtal om att ömsesidigt företräda varandra hade slutits mellan nationella förvaltningsbolag för upphovsrätt och att de avtal om företrädande som slutits mellan SACEM och de franska diskoteken omfattar allt och gäller hela registret. Domstolen har, i sina domar av den 13 juli 1989, Tournier (395/87, Rec. s. 2521, 2580) och Lucazeau m.fl. (110/88, 241/88 och 242/88, Rec. s. 2811, 2834), bland annat avgjort att dels "artikel 85 i EEG-fördraget skall tolkas så, att den förbjuder alla samordnade förfaranden mellan nationella förvaltningsbolag för upphovsrätt i medlemsstater som skulle ha som sitt syfte eller sin verkan att varje bolag vägrar användare etablerade i en annan medlemsstat direkt tillgång till sitt register", dels att "artikel 86 i EEG-fördraget skall tolkas så att ett nationellt förvaltningsbolag för upphovsrätt som har en dominerande ställning på en betydande del av den gemensamma marknaden tillämpar otillbörliga avtalsvillkor när de avgifter som det tillämpar på diskoteken är

märkbart högre än dem som används i andra medlemsstater, försåvitt jämförelsen av avgiftsnivån har utförts på ett likartat underlag. Det skulle vara annorlunda om det förvaltningsbolag för upphovsrätt som det gäller kunde motivera en sådan skillnad med objektiva och relevanta skillnader mellan förvaltningen av upphovsrätt i den berörda medlemsstaten och i andra medlemsstater".

5 Efter dessa domar återupptog kommissionen sin undersökning, närmare bestämt i fråga om skillnaderna i storlek mellan de avgifter som olika förvaltningsbolag för upphovsrätt inom gemenskapen tog ut. För att fastställa en enhetlig grundval för jämförelser åberopade den fem fiktiva typkategorier av diskotek. Den begärde därefter, i enlighet med artikel 11 i förordning nr 17, upplysningar av förvaltningsbolag för upphovsrätt i de olika medlemsstaterna beträffande de avgifter som skulle tillämpas på dessa olika typer av diskotek på grundval av deras taxor, såsom dessa var före och efter domstolens domar.

6 Resultatet av kommissionens utredning upptecknades i en rapport daterad den 7 november 1991. I rapporten erinras till att börja med om de lösningar som domstolen gett i de båda ovan nämnda domarna Tournier och Lucazeau m.fl. och understryks svårigheterna med att jämföra de avgifter som tas ut i olika medlemsstater på grundval av typkategorier av diskotek. I rapporten framhålls därefter att för perioden före den 1 januari 1990 uppvisade SACEM:s taxor en märkbar avvikelse i förhållande till de avgifter som utkrävdes av andra förvaltningsbolag för upphovsrätt, med undantag av det italienska bolaget. I rapporten uttrycks tvivel beträffande de två förklaringar som SACEM framställt för att motivera denna skillnad, nämligen dels att det skulle vara fransk sedvänja att ersätta upphovsrätt mycket högt, dels att kontrollen av spelade verk är mycket sträng i syfte att fastställa vem som skall ha rätt till avgiften. Det framgår även av rapporten, att för perioden efter den 1 januari 1990 fortsatte de avgifter som togs ut i Frankrike och Italien att vara märkbart högre än dem som tillämpades i andra medlemsstater. I rapporten granskas slutligen om SACEM behandlar de franska diskoteken på annorlunda sätt vilket skulle falla under artikel 86 i fördraget.

7 Den 18 december 1991 sände sökandena en skrivelse med anmodan enligt artikel 175 i EEG-fördraget till kommissionen och uppmanade denna att ta ställning till deras klagomål.

8 Den 20 januari 1992 sände kommissionen till Bureau Européen des médias de l'industrie musicale (nedan kallat "BEMIM") ett meddelande enligt artikel 6 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning nr 17 (EGT nr 127, 1963, s. 2268, nedan kallad "förordning nr 99/63"). Kommissionen anser att sökandena i detta mål kände till denna skrivelse, antingen i egenskap av medlemmar i BEMIM eller genom förmedling av sin advokat, som likaså var BEMIM:s ombud, och har därför inte ansett det nödvändigt att sända dem individuella meddelanden.

9 Kommissionen hävdar bland annat i avsnittet "juridisk bedömning" i sin skrivelse av den 20 januari 1992 att "i sitt nuvarande skede medger inte undersökningen att man fastställer att villkoren för tillämpning av artikel 86 är uppfyllda beträffande nivån på de taxor som för närvarande används av SACEM". Avsnittet "slutsatser" i skrivelsen av den 20 januari 1992 har följande lydelse:

"Slutligen önskar jag genom denna skrivelse, enligt artikel 6 i kommissionens förordning nr 99/63, underrätta Er om att kommissionen med tillämpning av subsidiaritets- och decentraliseringsprinciperna inte bedömer att de omständigheter som Er klagoskrift innehåller gör det möjligt att ge Ert klagomål en gynnsam behandling eftersom gemenskapsintresse saknas då följderna av de förfaranden som anmäls i Er klagoskrift huvudsakligen inträffar inom landet och eftersom talan om detta redan har framställts till flera franska domstolar.

Kommissionen kommer att till de franska juridiska och administrativa myndigheter som har begärt detta överlämna en kopia av den rapport som framställts av dess avdelningar angående en jämförelse av avgiftssatserna inom gemenskapen och diskriminering mellan brukarna på den franska marknaden."

10 Den 20 mars 1992 inkom sökandenas ombud med yttranden som svar på meddelandet av den 20 januari 1992, och begärde att kommissionens undersökning skulle fortsätta och att ett meddelande om klagomålen skulle lämnas.

11 Sökandena underrättades om det slutliga avslaget på ansökan genom en skrivelse av den 12 november 1992 från den kommissionsledamot som ansvarar för konkurrensfrågor.

12 I punkt 1—3 i denna skrivelse erinras om den skriftväxling som försiggått mellan kommissionen och klagandena och i punkt 4 förklaras att skrivelsen innehåller kommissionens slutliga beslut. I punkt 5 anges att kommissionen inte avser att behandla klagomålen, av skäl som redan redovisats i skrivelsen av den 20 januari 1992.

13 I punkt 6—13 i sin skrivelse svarar kommissionen på sökandenas huvudargument i deras yttranden som svar på den ovan nämnda skrivelsen av den 20 januari 1992. Efter att ha bekräftat att målet inte har någon särskild betydelse för hur den gemensamma marknaden fungerar och att det alltså inte finns tillräckligt stort gemenskapsintresse för att fortsätta undersökningen, erinrar kommissionen, med hänvisning särskilt till förstainstansrättens dom av den 18 september 1992, Automec mot kommissionen (T-24/90, Rec. s. II-2223, punkt 88, nedan kallad "Automec II") om att anhängiggörande av talan vid nationell domstol utgör en omständighet som man kan ta hänsyn till för att motivera ett beslut om avskrivning. Som svar på sökandenas framställning enligt vilken kommissionens ställningstagande skulle utgöra en olämplig hänvisning till subsidiaritetsprincipen, understryker kommissionen att det inte är frågan om att helt avstå från offentligt agerande, utan enbart om att avgöra vilka av de på området behöriga myndigheterna som är bäst lämpade att lösa de frågor det gäller. Den erinrar om att endast de nationella domstolarna är behöriga att utdöma skadestånd och ränta och att kommissionen i rapporten av den 7 november 1991 har försett dem med de upplysningar som är nödvändiga för att kunna göra en jämförelse av taxorna hos olika nationella förvaltningsbolag för upphovsrätt. I det avseendet anser kommissionen att de nationella domstolarna i sin användning av denna rapport som bevismedel inte är begränsade av kommissionens skyldighet att respektera affärshemligheter,

eftersom de frågor som denna ställt till olika nationella förvaltningsbolag för upphovsrätt inte inriktade sig på nivån hos de gällande avgifterna, vilka till sin natur är offentliga, utan på en jämförelse av det praktiska resultatet av att använda dessa taxor på de fem kategorierna av diskotek. Som svar på sökandenas kritik av att man inte har tagit ställning till perioden före den 1 januari 1990 gör kommissionen vidare gällande att den inte är tvungen att pröva om brott mot konkurrensreglerna möjligen ägt rum i det förflutna och att följaktligen huvudsyftet för en sådan prövning skulle vara att underlätta utdömande av skadestånd och ränta av de nationella domstolarna. Som svar på de argument som framställts beträffande att det skulle finnas ett avtal mellan de olika nationella förvaltningsbolagen för upphovsrätt, hävdar kommissionen att även om man inte kan utesluta att ett sådant avtal finns — kommissionen har dock inte kunnat finna några allvarliga tecken på detta — tycks det å andra sidan som om det i så fall inte skulle haft någon särskild påverkan på avgifterna då vissa har sänkts och andra höjts under perioden efter de ovan nämnda domarna Tournier och Lucazeau m.fl. Vad slutligen gäller sökandenas synpunkter att det skulle finnas en överenskommelse mellan SACEM och vissa sammanslutningar av personer som driver diskotek, anser kommissionen att om en sådan överenskommelse fanns skulle den inte kunna ha verkningar annat än inom franskt territorium.

14 I punkt 14 i beslutet underrättar kommissionen sökandena om att den ansökan som dessa framställt enligt artikel 3.2 i förordning nr 17 ”avslås och återförvisas till de nationella domstolarna”.

## Förfarandet och parternas yrkanden

15 Det var under dessa omständigheter som sökandena genom ansökan till förstainstansrättens kansli den 11 januari 1993 väckte denna talan.

16 Genom beslut av ordföranden på förstainstansrättens andra avdelning av den 20 maj 1993 tilläts Syndicat des exploitants de lieux de loisirs (SELL) att intervenera till stöd för sökandenas framställning.

17 Det skriftliga förfarandet försiggick i vanlig ordning och avslutades den 4 augusti 1993.

18 Efter referentens föredragning beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen) att inleda det muntliga förfarandet utan att vidta förberedande åtgärder. På förstainstansrättens begäran inkom svaranden med vissa handlingar och svarade på vissa skriftliga frågor.

19 Parterna hördes av förstainstansrätten under sina muntliga framställningar och i sina svar på muntliga frågor under den offentliga förhandlingen den 18 maj 1994.

20 Sökandena yrkar att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara kommissionens beslut daterat den 12 november 1992,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

21 Kommissionen yrkar att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

22 Intervenienten yrkar att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara kommissionens beslut.

## Saken

23 Sökandena har i huvudsak åberopat fyra grunder till stöd för sin talan. Den första grunden avser ett brott mot artikel 190 i EG-fördraget, i det att det omtvistade beslutet inte skulle vara tillräckligt motiverat. I sin andra grund har sökandena gjort gällande att det omtvistade beslutet innebär en rättsvillfarelse och flera uppenbara bedömningsfel. Den tredje grunden avser ett brott mot olika allmänna gemenskapsrättsliga principer. Den fjärde grunden avser maktmissbruk.

24 I sina skriftliga anmärkningar har intervenienten gjort gällande att han antar alla de argument som sökandena åberopat till stöd för sin talan såsom sina.

*Beträffande den grund som avser brott mot artikel 190 i fördraget*

Sammanfattande redogörelse för parternas framställning

25 Sökandena har anmält bristen på motivering i det omtvistade beslutet i den mån det klagomål som avser en samordning mellan bolagen för kollektiv förvaltning av upphovsrätt i de olika medlemsstaterna avslås genom detta. I den mån som de andra klagopunkterna i deras klagoskrift avslås genom beslutet anser sökandena att de anförda skälen motsäger varandra. I det avseendet har sökandena gjort gällande att den av kommissionen framförda bedömningen i dess meddelande enligt artikel 6 i förordning nr 99/63 av den 20 januari 1992 (nedan kallad "skrivelsen enligt artikel 6"), som lyder "i sitt nuvarande skede medger inte undersökningen att man fastställer att tillämpningsvillkoren för artikel 86 är uppfyllda beträffande nivån på de taxor som för närvarande används av SACEM", står i motsättning till dels bestämmelserna i det omtvistade beslutet vilket, med hänvisning till den ovan nämnda skrivelsen, anger att kommissionen inte avser att ta ställning beträffande de rättsfakta som väckts och dels innehållet i en skrivelse av den 17 december 1992,

adresserad till SACEM, i vilken kommissionen gjorde gällande att "den önskar ... lämna de nationella domstolarna, till vilka klagomålet återförvisas, största möjliga bedömningsfrihet". Det fanns också i punkt 9 i det omtvistade beslutet en motsättning mellan dels kommissionens försäkran att den hade gjort en jämförelse mellan de taxor som tillämpades av de olika förvaltningsbolagen inom gemenskapen, dels försäkran att den begäran om upplysningar som riktats till dessa bolag inte gällde själva taxornas nivå utan det praktiska resultatet av deras tillämpning på grundval av en jämförelse mellan fem typexempel på diskotek.

26 Kommissionen har genmält att beslutet är tillräckligt motiverat för att tillåta de berörda att tillvarata sina rättigheter och för förstainstansrätten att utöva sin kontroll och att det följaktligen uppfyller de krav som domstolens och förstainstansrättens rättspraxis i detta avseende ställer (förstainstansrättens dom av den 24 oktober 1991, Rhône-Poulenc mot kommissionen, T-1/89, Rec. s. II-867). Dessutom erinrar kommissionen om att det följer av domstolens och förstainstansrättens fasta rättspraxis att kommissionen inte är skyldig att ta ställning till alla argument som de berörda åberopar till stöd för sin ansökan och att den endast behöver redovisa fakta och juridiska överväganden som är av väsentlig betydelse för beslutets ändamålsenlighet (domstolens dom av den 17 januari 1984, VBVB och VBBB mot kommissionen, 43/82 och 63/82, Rec. s. 19, och förstainstansrättens dom av den 24 januari 1992, La Cinq mot kommissionen, T-44/90, Rec. s. II-1).

27 Kommissionen ser inte någon motsättning mellan lydelsen i "skrivelsen enligt artikel 6" och det slutliga beslutet om avslag på klagomålen. I det avseendet gör den gällande att konstaterandet i "skrivelsen enligt artikel 6" inte skulle kräva dess ställningstagande beträffande kvalificering av de omtvistade beteendena av SACEM och att det omtvistade beslutet i varje fall inte grundats på att det inte fanns någon överträdelse, utan på andra skäl.

28 Vad beträffar den påstådda motsägelsen mellan det omtvistade beslutet och andra skrivelser från kommissionen, svarar denna att den omständigheten att motiveringen till ett beslut och eventuella ställningstaganden som ingår i andra rättsakter inte stämmer överens, inte kan påverka beslutets giltighet i förhållande till artikel 190 i fördraget och att det följaktligen är fastställt att skälen till beslutet varken motsäger varandra eller är motsägelsefulla i förhållande till domslutet.

## Förstainstansrättens bedömning

29 Det följer av en fast rättspraxis att motiveringen till ett beslut som har gett upphov till klagomål dels måste klargöra skälen till det beslut som fattats för mottagaren för att denne i förekommande fall skall kunna göra sin rätt gällande och kontrollera om beslutet är välgrundat eller inte, dels tillåta gemenskapernas domstolar att utöva sin kontroll (förstainstansrättens domar av den 24 januari 1992, La Cinq mot kommissionen, ovannämnd, punkt 42, och av den 29 juni 1993, Asia Motor France m.fl. mot kommissionen, T-7/92, Rec. s. II-669, punkt 30). I detta avseende är kommissionen inte skyldig att, i skälen till beslut som den förmås fatta för att säkra tillämpningen av konkurrensreglerna, ta ställning till alla argument som de berörda åberopar till stöd för sin ansökan, utan det räcker att den framställer fakta och de juridiska överväganden som har väsentlig betydelse för beslutets ändamålsenlighet (domstolens domar av den 14 juli 1972, Cassella mot kommissionen, 55/69, Rec. s. 887, punkt 22, Hoechst mot kommissionen, 56/69, Rec. s. 927, punkt 22, och av den 17 januari 1984, VBVB och VBBB mot kommissionen, ovannämnd, punkt 22; förstainstansrättens domar La Cinq mot kommissionen, ovannämnd, punkt 41, och Asia Motor France m.fl. mot kommissionen, ovannämnd, punkt 31).

30 Man bör erinra om att de klagoskrifter som sökandena ingav i huvudsak uttryckte klagomål på tre punkter. I den första angavs en påstådd uppdelning av marknaden — och den totala avskärmning av marknaden som följde därav — mellan olika medlemsstaters förvaltningsbolag för upphovsrätt genom slutandet av avtal om ömsesidigt företrädande. Med hänsyn till att de konkurrensbegränsningar som det är frågan om i denna klagopunkt skulle ha uppkommit genom att det fanns ett avtal mellan företag, anser förstainstansrätten att vid avsaknad av varje indicium som pekar i motsatt riktning, måste klagopunkten anses grunda sig på ett brott mot artikel 85.1 i fördraget. Den andra och tredje klagopunkten avser den överdrivna och diskriminerande nivån på de avgifter som SACEM föreskrev, respektive bolagets vägran att tillåta de franska diskoteken att få tillgång till det enda utländska registret. Förstainstansrätten bedömer att dessa två sistnämnda klagopunkter då det inte på något sätt antytts att de ifrågasatta förfaringssätten skulle vara en följd av någon som helst överenskommelse eller samordnat förfarande måste anses grundade på ett brott mot artikel 86 i fördraget.

31 I en första del av sina grunder har sökandena anfört att det omtvistade beslutet inte är tillräckligt motiverat i den mån den klagopunkt som avser att det finns en sam-

ordning mellan förvaltningsbolagen för upphovsrätt i olika medlemsstater i strid med artikel 85.1 i fördraget avslås.

32 Förstainstansrätten fastslår först att sökandenas klagomål avslogs i sin helhet i skrivelsen av den 12 november 1992. I punkt 14 i det omtvistade beslutet föreskrivs nämligen, utan att någon som helst skillnad görs mellan de klagomål som utgår från ett brott mot artikel 85 och mot artikel 86, att "av de skäl som angetts ovan meddelar jag Er att den ansökan som Ni framställt till kommissionen enligt artikel 3.2 i förordning nr 17/62 avslås och återförvisas till nationell domstol".

33 Det bör anmärkas att avslaget på klagomålen i beslutet av den 12 november 1992 i huvudsak grundas på de skäl som angavs i "skrivelsen enligt artikel 6". I punkt 5 i det omtvistade beslutet föreskrivs nämligen att "kommissionen bedömer, av skäl som framlagts i dess skrivelse av den 20 januari 1992, att det inte finns tillräckliga skäl att fortsätta utredningen av Er ansökan om att överträdelse skall fastställas. De anmärkningar som BEMIM och Ni själv framfört den 20 mars 1992 innehåller i själva verket inga nya sakomständigheter eller rättsfakta som är av den arten att de skulle ändra den bedömning som gjorts och de slutsatser som kommissionen framlade i sin skrivelse av den 20 januari 1992."

34 Förstainstansrätten bedömer följaktligen att för att pröva om det omtvistade beslutet är tillräckligt motiverat finns det anledning att ta hänsyn såväl till de skäl som nämns i skrivelsen av den 12 november 1992 som till dem som nämns i "skrivelsen enligt artikel 6".

35 Förstainstansrätten konstaterar att varken "skrivelsen enligt artikel 6" från kommissionen eller rapporten av den 7 november 1991, som bifogades till denna skrivelse, innehåller något indicium, såsom sökandena hävdar, på att kommissionen har prövat sökandenas klagomål avseende brott mot artikel 85.1, utan tvärtemot visar

att kommissionen endast prövat de klagomål som gäller brott mot artikel 86. I "skrivelsen enligt artikel 6" förklarar kommissionen i själva verket att dess "undersökning närmare bestämt gällt en jämförelse mellan nivån på avgifter inom EEG" (punkt I, E). Den konstaterar att "i sitt nuvarande skede medger inte undersökningen att man fastställer att tillämpningsvillkoren för artikel 86 skall kunna tillämpas är uppfyllda beträffande nivån på de taxor som för närvarande används av SACEM" (punkt II). I avsnittet "slutsatser" i "skrivelsen enligt artikel 6" anger kommissionen att den avser att avslå klagomålen "med hänsyn till bristen på gemenskapsintresse, vilket beror på den huvudsakligen inhemska verkan av de förfaringssätt som Ni anmäler i Er klagoskrift och av det faktum att talan redan har framställts till flera franska domstolar" (punkt III). Den huvudsakligen inhemska verkan beror enligt kommissionen på att "verkningarna av det påstådda missbruket främst gör sig kännbara inom en medlemsstats territorium, till och med inom en del av detta territorium" (punkt II). Inte heller behandlar kommissionens rapport, som bilagts "skrivelsen enligt artikel 6" och som rubricerats "Tillämpbarheten av artikel 86 EEG på det avgiftssystem som SACEM använder för franska diskotek", det klagomål som avser ett brott mot artikel 85.1 av olika nationella förvaltningsbolag för upphovsrätt.

36 I punkt 6 i sin skrivelse av den 12 november 1992 upprepar kommissionen det konstaterande som den redan har gjort i "skrivelsen enligt artikel 6", enligt vilket "den påstådda överträdelsens tyngdpunkt ligger i Frankrike, följderna i andra medlemsstater kan endast vara mycket begränsade och följaktligen har detta mål inte någon särskild betydelse för hur den gemensamma marknaden fungerar och gemenskapsintresset kräver följaktligen inte att kommissionen tar upp dessa klagomål, utan kräver att de återförvisas till de nationella domstolarna och de franska administrativa myndigheterna". För att motivera ett återförvisande till nationella domstolar hänvisar kommissionen till punkt 7 i sitt beslut, till det förslag till avgörande som domare Edwards, som tjänstgjorde som generaladvokat, framställde i målen Automec II och Asia Motor France, ovannämnda, och till målet Automec II. Kommissionen prövar därefter de anmärkningar som sökandena gjort efter delgivningen av "skrivelsen enligt artikel 6", innan den avgör att de inte är av den arten att de upphäver konstaterandet i punkt 6 i det omtvistade beslutet (punkt 8—13).

37 Förstainstansrätten anser att punkt 6 i skrivelsen av den 12 november 1992, vilken innehåller de viktigaste skälen för det slutliga avslaget på klagomålen, inte rimligen kan gälla sökandenas klagomål att det skulle finnas ett avtal mellan förvaltnings-

bolag för upphovsrätt i olika medlemsstater. I själva verket är det endast mot bakgrund av de klagomål som avser ett brott mot artikel 86 i EG-fördraget — särskilt den missbrukande och dominerande karaktären av den avgiftsnivå som SACEM föreskriver och SACEM:s vägran att ge tillträde till sitt enda utländska register — som kommissionens konstaterande att tyngdpunkten ligger i Frankrike får en rimlig betydelse.

38 Förstainstansrätten konstaterar vidare att de enda punkter i det omtvistade beslutet som gäller ett klagomål beträffande brott mot artikel 85.1 i fördraget är punkterna 12 och 13, vilka har följande lydelse:

"12. Vad beträffar det avtal som skulle finnas mellan SACEM och de andra upphovsmannabolagen i gemenskapen och som (sökandenas ombud anmäler) på sidan 12 i (sin) skrivelse av den 20 mars 1992, konstaterar kommissionen att även om man inte kan utesluta att ett sådant avtal finns — kommissionen har dock inte har kunnat finna några allvarliga tecken på detta — eller åtminstone ett samordnat förfarande mellan alla bolagen och i synnerhet inom GESAC, tycks det å andra sidan som om det i så fall inte skulle haft någon särskild påverkan på avgifterna, eftersom vissa sänkts och andra höjts under perioden efter domstolens domar av den 13 juli 1989 och framförallt då skillnaderna dem emellan fortfarande är märkbara, vilket alla klagande starkt understryker. Om emellertid formella bevis på existensen och verkningarna av detta avtal skulle inges till kommissionen, skulle denna vara fullt beredd att ta hänsyn till dem.

13. Vad beträffar det avtal som skulle finnas mellan SACEM och vissa föreningar av diskoteksägare, vilket anmäls på sidan 13 i skrivelsen (från sökandenas ombud) av den 20 mars 1992, anser kommissionen att det inte kunde få några följder inom franskt territorium till nytta för vissa diskoteksägare och till nackdel för andra, och att det följaktligen, med hänsyn tagen till principerna om samarbete och fördelning av uppgifter mellan kommissionen och medlemsstaterna, är de nationella myndigheterna som måste avgöra i detta avseende, eftersom det är endast dessa myndigheter som har behörighet att utdöma skadestånd och ränta och trots att kommissionen och myndigheterna delar behörigheten att tillämpa

gemenskapens konkurrensregler är det endast dessa myndigheter som har behörighet att utdöma skadestånd och ränta. Dessutom är kommissionen angelägen om att erinra om att dess eventuella ställningstagande beträffande detta avtal inte på något sätt skulle kunna minska de nationella domarnas bedömningsfrihet."

39 Förstainstansrätten anser att punkterna 12 och 13 i det omtvistade beslutet innehåller skälen till avslaget på de två andra klagopunkterna, formulerade av sökandena i deras anmärkningar till "skrivelsen enligt artikel 6". Dessa klagopunkter avsåg ett påstått avtal dels mellan de nationella förvaltningsbolag för upphovsrätt som företräddes inom GESAC med avsikt att göra deras avgifter enhetliga till så hög taxa som möjligt, dels mellan SACEM och vissa franska sammanslutningar av personer som driver diskotek. Förstainstansrätten anser att punkterna 12 och 13 i det omtvistade beslutet däremot inte innehåller någon motivering till avslaget på sökandenas klagomål försåvitt det anmäler en avskärmning av marknaden.

40 Under dessa omständigheter låter inte motiveringen till det omtvistade beslutet sökandena få reda på skälen till avslaget på deras klagomål, i den mån denna gällde en påstådd avskärmning av marknaden förorsakad av ömsesidiga avtal om att företräda varandra, vilka slutits mellan förvaltningsbolag för upphovsrätt i olika medlemsstater. Härav följer att kommissionen inte har respekterat den plikt att motivera sitt beslut som föreskrivs i artikel 190 i fördraget. Följaktligen är den första delen av denna grund berättigad.

41 I den andra delen av grunden har sökandena gjort gällande att det omtvistade beslutet motiverats på ett motsägelsefullt sätt i den mån de andra klagopunkterna i klagoskriften avslås genom detta.

42 I det avseendet anser förstainstansrätten att en motsägelse i ett besluts motivering utgör ett brott mot den plikt som följer av artikel 190 i fördraget av den arten att

det påverkar den aktuella rättsaktens giltighet om det fastställs att rättsaktens adressat på grund av denna motsägelse helt eller delvis inte är i stånd att få reda på de faktiska skälen till beslutet och att skälen till rättsakten på grund av detta faktum helt eller delvis saknar rättsligt stöd (se särskilt domstolens dom av den 7 juli 1981, Rewe, 158/80, Rec. s. 1805, punkt 26).

43 Förstainstansrätten erinrar om att det för att fastställa om huruvida det omtvistade beslutet är tillräckligt motiverat är lämpligt att beakta såväl de skäl som nämns i skrivelsen av den 12 november 1992 som de som nämns i "skrivelsen enligt artikel 6".

44 Vad beträffar frågan om det, som sökandena hävdar, finns motsägelser mellan skälen i "skrivelsen enligt artikel 6" och de i det omtvistade beslutet, konstaterar förstainstansrätten att det framgår av avsnittet "slutsatser" i "skrivelsen enligt artikel 6" (se ovan, punkt 9) att kommissionen avsåg att avslå de klagomål som anmälts till den enbart av det skälet att dessa inte hade tillräckligt gemenskapsintresse och att denna brist på gemenskapsintresse berodde på dels den främst inhemska verkan av de anmälda förfarandena och dels på det faktum att talan redan hade anhängiggjorts vid flera franska domstolar i dessa frågor. Det konstaterande som den gjorde i "skrivelsen enligt artikel 6", att "i sitt nuvarande skede medger inte undersökningen att man fastställer att villkoren för tillämpning av artikel 86 är uppfyllda beträffande nivån på de taxor som för närvarande används av SACEM", utgör följaktligen inte ett skäl på vilket beslutet att avslå klagomålen grundats.

45 Likaså framgår det av skrivelsen av den 12 november 1992, vars innehåll sammanfattas här ovan i punkt 12—14, att även det slutliga beslutet att avslå klagomålen endast motiverades med brist på tillräckligt gemenskapsintresse att fortsätta prövningen av ärendet, dels beroende på att de verkningar som de påstådda överträdelserna skulle kunna få i andra medlemsstater var av begränsad art, dels av det

faktum att talan redan anhängiggjorts vid flera nationella domstolar liksom vid det franska konkurrensrådet i mål om samma frågor som de i klagomålen.

46 Det framgår av det föregående att det inte finns någon motsägelse mellan motiveringen till "skrivelsen enligt artikel 6" och den som ges i det omtvistade beslutet för att motivera ett avslag på klagomålen.

47 Vad beträffar argumentet att påståendet i punkt 9 i det omtvistade beslutet att kommissionen inte har jämfört själva taxornas nivå skulle motsägas av ett annat uttalande av kommissionen på samma punkt, anser förstainstansrätten med hänsyn till den analys som företagits ovan, att en möjlig motsägelse i de skäl som kommissionen utvecklat beträffande de av SACEM tillämpade taxornas nivå i vart fall inte skulle vara av den arten att den enbart på grund av brist på tillräckligt gemenskapsintresse gjorde att det omtvistade beslutets motivering kom att sakna rättsligt stöd. Även om man antog att den påstådda motsägelsen fanns, skulle den följaktligen inte påverka det omtvistade beslutets giltighet.

48 Därav följer att den andra delen av denna grund skall tillbakavisas.

49 Det framgår av det ovan anförda att det omtvistade beslutet skall ogiltigförklaras i den mån sökandenas klagomål avseende en uppdelning av marknaden, vilken beror på existensen av ett påstått avtal mellan SACEM och förvaltningsbolagen för upphovsrätt i andra medlemsstater, som skulle ha hindrat de franska diskoteken från att få direkt tillgång till dessa bolags register därigenom avslås.

*Beträffande den grund som avser rättsvillfarelse och uppenbara bedömningsfel*

Sammanfattning av parternas argument

50 Sökandena anser att det omtvistade beslutet innebär rättsvillfarelse och uppenbara bedömningsfel av sådan art att det bör medföra dess ogiltighet.

51 För det första anser sökandena att kommissionen har gjort sig skyldig till rättsvillfarelse då den avslog deras klagomål på grund av bristande gemenskapsintresse. I det avseendet gör de gällande att enligt den ovan nämnda domen Automec II har kommissionen endast rätt att ta hänsyn till det gemenskapsintresse som målet har i syfte att bestämma med vilken prioritet klagomålet skall behandlas av dess avdelningar och inte för att motivera avslaget på detta.

52 För det andra anser sökandena att kommissionen har begått ett uppenbart bedömningsfel genom att åberopa subsidiaritetsprincipen för att motivera återförvisningen av klagomålen till de nationella domstolarna, då den hade tillgång till alla omständigheter som gjorde det möjligt för den att kvalificera de i klagomålen anmälda förfarandena.

53 För det tredje har sökandena, vilka anser att kommissionen har begått ett uppenbart bedömningsfel vad beträffar deras klagomål avseende en uppdelning av marknaden och den totala avskärmning som följer, då den i punkt 6 i det omtvistade beslutet bekräftade att de påstådda överträdelserna främst gällde Frankrike och inte hade mer än mycket begränsade verkningar i de andra medlemsstaterna, gjort gällande att kommissionen i vilket fall som helst har begått ett uppenbart bedömningsfel då den bedömde målets gemenskapsintresse. De har ansett att kommissionen i detta fall inte hade rätt att vid denna bedömning grunda sig på det faktum att talan hade framställts till flera nationella domstolar i rättsfrågor som väckts i deras klagomål. De understryker i det avseendet att det i målet Automec II fanns ett

unikt nationellt förfarande vilket parterna i fråga har åberopat och gör gällande att, i avsaknad av ett sådant unikt förfarande i förevarande mål har kommissionen felaktigt ägnat sig åt en jämförelse av målet Automec II och förevarande mål. Dessutom och i vilket fall som helst skulle inte ett återförvisande till de nationella domstolarna vara motiverat i förevarande fall eftersom det framgår av flera domar som meddelats av dessa domstolar att de inte är i stånd att säkerställa en riktig och enhetlig tillämpning av fördragets bestämmelser inom konkurrensområdet. Sökandena ifrågasätter likaså det faktum att kommissionen — i den rapport som den har färdigställt för de nationella domstolarna för att jämföra de tillämpliga taxorna i olika medlemsstater — enbart har syftat på fiktiva diskotek.

54 Kommissionen motsätter sig sökandenas tolkning av den ovan nämnda domen Automec II. Kommissionen anser att det klart framgår av den dom att denna har rätt att avslå ett klagomål på grund av brist på gemenskapsintresse.

55 Kommissionen godtar inte heller argumentet att den inte skulle kunna ta hänsyn till att talan har framställts till de nationella domstolarna såsom ett relevant kriterium i bedömningen av gemenskapsintresset att fortsätta ett mål, annat än när det finns ett unikt nationellt förfarande som de berörda parterna har åberopat. Vad beträffar de franska domstolarnas påstådda obehörighet att utreda tvistemålet erinrar kommissionen om att den inte har någon som helst exklusiv behörighet att tillämpa artiklarna 85.1 och 86 i fördraget, vilka bestämmelser ger huvuddelen av medborgarna direkta rättigheter som de nationella domstolarna skall tillvarata. För kommissionen utgör risken för bristande samstämmighet mellan domstolarnas rättspraxis vid tillämpningen av dessa artiklar en del av denna möjlighet för de enskilda att använda sig av dessa bestämmelser inför de nationella domstolarna. Kommissionen tillägger att det åligger medlemsstaternas högsta domstolar att säkerställa enhetligheten och sammanhanget i den rättspraxis som gäller dessa bestämmelser, om nödvändigt genom att inge begäran om förhandsavgörande i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget till domstolen.

56 I den mån sökandena ifrågasätter om den metod som använts för att jämföra taxorna är välgrundad, har kommissionen genmält att den i ett långt avsnitt i sin rapport har motiverat sitt val av metod, att domstolen underförstått har accepterat

detta i sina ovan nämnda domar Tournier och Lucazeau m.fl., och att sökandena själva har medgett att rapporten ledde till erkännande av de påstådda överträdelserna.

Förstainstansrättens bedömning

57 Förstainstansrätten erinrar om att det av prövningen av den första grunden, avseende brist på motivering, har framgått att det omtvistade beslutet skall ogiltigförklaras i den mån det avslår sökandenas klagomål avseende en avskärmning av marknaden. Det följer härav att den del i denna grund som avser ett uppenbart bedömningsfel som kommissionen skulle ha begått när den bedömde verkningarna av den påstådda avskärmningen av marknaden, har blivit verkningslös.

58 Det framgår även av det föregående att denna grund skall prövas endast i förhållande till de klagomål i klagoskrifterna som avser brott mot artikel 86 i fördraget, nämligen den påstått överdrivna och diskriminerande arten av de avgiftssatser som SACEM föreskrev och SACEM:s påstådda vägran att medge de franska diskoteken bruk av sitt enbart utländska register.

59 Man bör inledningsvis erinra om att det följer av domstolens och förstainstansrättens fasta rättspraxis att artiklarna 85.1 och 86 i fördraget har direkt effekt på förhållandet mellan enskilda och ger huvuddelen av medborgarna direkta rättigheter som de nationella domstolarna skall tillvarata (domstolens domar av den 30 januari 1974, BRT, 127/73, Rec. s. 51, punkt 16; av den 10 juli 1980, Lauder, 37/79, Rec. s. 2481, punkt 13; av den 28 februari 1991, Delimitis, C-234/89, Rec. s. I-935, punkt 45; förstainstansrättens ovannämnda dom Tetra Pak mot kommissionen, punkt 42). Med tanke på denna behörighet som är delad mellan kommissionen och de nationella domstolarna och på det skydd som därigenom uppstår för medborgarna inför de nationella domstolarna, har det i domstolens och förstainstansrättens fasta rättspraxis bedömts att artikel 3 i förordning nr 17 inte ger den som framställer en ansökan grundad på den nämnda artikeln till förstainstansrätten rätt att erhålla ett beslut av kommissionen i artikel 189 i EG-fördragets mening beträffande frågor om huruvida artikel 85 och 86 i fördraget har överträtts eller ej (domstolens dom av

den 18 oktober 1979, GEMA mot kommissionen, 125/78, Rec. s. 3173, punkt 17; förstainstansrättens dom av den 18 november 1992, Rendo m.fl. mot kommissionen, T-16/91, Rec. s. II-2417, punkt 98 och ovannämnda Automec II, punkterna 75 och 76). Resultatet blir inte annorlunda än om föremålet för överklagandet faller under kommissionens exklusiva behörighet, såsom återkallelse av ett undantag som beviljats enligt artikel 85.3 i fördraget (ovannämnda domar Automec II, punkt 75, och Rendo m.fl. mot kommissionen, punkt 99).

60 Vad gäller den första delen av denna grund, vilken avser att kommissionen skulle ha gjort sig skyldig till rättsvillfarelse då den avslog klagomålet på grundval av bristande gemenskapsintresse, bör man erinra om att förstainstansrätten i den ovan nämnda domen Automec II fastställde att kommissionen har rätt att ge prövningen av klagomål som framställts till den olika prioritet och att det är legitimt att den åberopar ett måls gemenskapsintresse som prioritetsgrundande. Det framgår likaså av samma dom, i vilken kommissionen särskilt uttalat sig om ett avskrivningsbeslut legitimitet, att kommissionen kan avslå ett klagomål på grund av brist på tillräckligt gemenskapsintresse att fortsätta prövningen av målet. Följaktligen skall denna del av grunden avslås.

61 Vad gäller grundens andra del, avseende den omständigheten att kommissionen skulle ha begått ett uppenbart bedömningsfel genom att åberopa subsidiaritetsprincipen för att motivera återförvisningen av klagomålen till de nationella domstolarna, konstaterar förstainstansrätten att det framgår av punkt 6—8 i det omtvistade beslutet att kommissionen inte grundat avslaget på sökandenas klagomål på subsidiaritetsprincipen utan endast på det skälet att det saknades tillräckligt gemenskapsintresse. Under dessa förhållanden anser förstainstansrätten att sökandena genom denna del av grunden söker visa att det omtvistade beslutet är olagligt på grund av att kommissionen, under de omständigheter som rådde, i stället för att återförvisa målet till de nationella domstolarna borde ha fattat ett beslut vilket konstaterade att SACEM:s taxeförfaranden innebar ett brott mot artikel 86 i fördraget. Det framgår emellertid av en fast rättspraxis, nämnd ovan under punkt 59, att sökandena inte hade rätt att erhålla ett sådant beslut av kommissionen, även om den senare hade blivit övertygad om att de berörda förfarandena utgjorde en överträdelse av artikel 86 i fördraget. Härav följer att även denna del av grunden skall avslås.

62 Vad gäller grundens tredje del, baserad på ett påstått bedömningsfel i kommissionens bedömning av gemenskapsintresset i fråga, bör man erinra om att förstainstansrätten i den ovan nämnda domen Automec II klargjorde att för att bedöma vilket gemenskapsintresse som finns att fortsätta ett mål måste kommissionen ta hänsyn till omständigheterna i det berörda fallet och särskilt till sakomständigheter och rättsfakta som framställs för den i det klagomål som framställts till kommissionen. Den skall särskilt väga betydelsen av den påstådda överträdelsen för den gemensamma marknadens funktion mot möjligheten att kunna fastställa dess existens och hur vittgående de undersökningsåtgärder som är nödvändiga för att, under bästa tänkbara omständigheter, fullgöra dess uppdrag beträffande respekten för artiklarna 85 och 86 (punkt 86). Kommissionen kan ta hänsyn till att talan beträffande ett avtals eller förfarandes överensstämmelse med artiklarna 85 och 86 i fördraget redan framställts till en nationell domstol eller konkurrensmyndighet för att bedöma målets gemenskapsintresse. I motsats till vad sökandena påstår, begränsas inte möjligheten att ta hänsyn till att talan har framställts till nationell domstol såsom relevant kriterium vid bedömningen av gemenskapsintresset av att fortsätta prövningen av målet, till det fall att det finns ett unikt nationellt förfarande som kan åberopas av klaganden och den part som ifrågasätter klagomålet.

63 Förstainstansrätten konstaterar att kommissionen i punkt 6—8 i det omtvistade beslutet grundat sin bedömning av frågan om tillräckligt gemenskapsintresse dels på den begränsade arten av de verkningar som de påstådda överträdelserna var ägnade att framkalla i andra medlemsstater än Frankrike, dels på det faktum att talan redan anhängiggjorts vid flera nationella domstolar liksom att anmälan gjorts till det franska konkurrensrådet i mål angående samma frågor som klagomålen gäller.

64 Eftersom det är ostridigt dels att sökandena inte bestrider den främst inhemska verkan av de förfaranden som i deras klagomål anmälts som brott mot artikel 86 i fördraget, dels att talan anhängiggjorts vid flera franska domstolar i tvister mellan SACEM och sökandena, liksom vid det franska konkurrensrådet, i frågan om de i klagomålen anmälda förfarandenas överensstämmelse med fördragets konkurrensbestämmelser, finns det anledning att pröva om kommissionen, i förevarande fall

med avseende på dessa faktiska omständigheter, inte har begått ett uppenbart bedömningsfel beträffande gemenskapsintresset av att fortsätta prövningen av målet.

65 Förstainstansrätten anser att, när verkningarna av överträdelser som åberopas i ett klagomål inte huvudsakligen varit kännbara annat än inom en medlemsstats territorium och när talan framställts till behöriga domstolar och administrativa myndigheter i denna medlemsstat i mål mellan klaganden och den part som klagomålen riktas mot, har kommissionen rätt att avslå klagomålen på grund av brist på tillräckligt gemenskapsintresse att fortsätta utredningen av målet, dock under villkor att klagandens eller dess medlemmars rättigheter kan säkerställas på ett tillfredsställande sätt, nämligen av de nationella domstolarna (domen Automec II, punkt 89—96).

66 Sökandena hävdar emellertid att återförvisningen till nationella domstolar inte var berättigad i förevarande fall, på grund av att de franska domstolarna med tanke på målets sammansatta art inte skulle vara i stånd att tillförsäkra en korrekt och enhetlig tillämpning av fördragets konkurrensbestämmelser.

67 I detta avseende anser förstainstansrätten, först och främst, att det faktum att den nationella domstolen skulle kunna möta svårigheter i tolkningen av artiklarna 85 och 86 i fördraget inte, med hänsyn till den möjlighet som artikel 177 i fördraget ger, är omständigheter som kommissionen skall ta hänsyn till för att värdera gemenskapsintresset av att fortsätta utredningen av målet. Man bör tillägga att denna bestämmelse i fördraget främst avser att garantera en enhetlig tillämpning av fördragets bestämmelser genom att föreskriva att de nationella domstolar, vars beslut inte lämpar sig för ett överklagande enligt inhemsk rätt, skall begära förhandsavgörande hos domstolen då en fråga som gäller tolkningen av fördragets bestämmelser uppkommer inför dem.

68 Förstainstansrätten anser däremot att en klagandes rättigheter inte skulle kunna anses vara tillräckligt skyddade inför den nationelle domaren om inte domaren rimligen med hänsyn till målets sammansatta art vore i stånd att samla de nödvän-

diga faktiska omständigheterna för att avgöra om de i klagomålen anmälda förfarandena utgör en överträdelse av artiklarna 85 och/eller 86 i fördraget.

69 I förevarande fall, vilket rör ett klagomål som avser den påstått missbrukande karaktären hos de avgiftssatser som SACEM fastställt, erinrar förstainstansrätten om att kommissionen begärde upplysningar av förvaltningsbolag för upphovsrätt i olika medlemsstater i enlighet med artikel 11 i förordning nr 17 och att den som följd av denna undersökning sammanställde en rapport daterad den 7 november 1991, i vilken den gjorde en jämförelse, på en enhetlig grundval, av nivån på de avgifter som föreskrevs av de berörda förvaltningsbolagen för upphovsrätt. Förstainstansrätten framhåller att de enda individuella uppgifterna om förvaltningsbolag för upphovsrätt i medlemsstaterna som togs upp i rapporten, nämligen nivån på de avgifter som dessa bolag föreskrev, är uppgifter av offentlig karaktär. Under dessa omständigheter anser förstainstansrätten att det inte av någon del i akten framgår att det skulle finnas begränsningar beträffande underrättelsen om denna rapport till de nationella domstolarna och deras användning av rapporten på grund av krav på att tillvarata rätten till försvar och affärshemligheter.

70 Förstainstansrätten anser, med tanke på domslutet i domstolens ovannämnda domar Tournier och Lucazeau m.fl., att de faktiska omständigheter som framställts i rapporten av den 7 november 1991, vilken just innehåller en jämförelse på en enhetlig grundval av nivån på de avgifter som fastställts av förvaltningsbolag för upphovsrätt i olika medlemsstater, bör göra det möjligt för de franska domstolarna att fastställa om nivån på de avgifter som fastställts av SACEM är sådan att den utgör ett missbruk av en dominerande ställning enligt artikel 86 i fördraget.

71 Förstainstansrätten kan inte i den framställning som sökandena gjort finna några omständigheter av den arten att det välgrundade i den av kommissionen valda metoden för att jämföra av taxorna skulle kunna ifrågasättas. För övrigt anmärker förstainstansrätten att sökandena på sidan 8 i sin ansökan gör gällande att "rappor-

ten (av den 7 november 1991) utgör en väsentlig omständighet i målet eftersom den otvivelaktigt visar på det missbruk av en dominerande ställning som SACEM har gjort och fortfarande gör sig skyldigt till"

72 Vad beträffar det klagomål som avser den diskriminerande tillämpningen av dessa avgiftssatser, erinrar förstainstansrätten om att kommissionen i sin rapport av den 7 november 1991 även har prövat de omständigheter som gäller detta klagomål och därvid har överlåtit kvalifikationen av de faktiska omständigheterna till de nationella domstolarna.

73 Vad slutligen beträffar det klagomål som avser SACEM:s påstådda vägran att ge de franska diskoteken tillgång till sitt enda utländska register, konstaterar förstainstansrätten att sökandena inte har framställt något konkret argument av sådan art att de franska domstolarnas behörighet att sammanställa de nödvändiga faktiska omständigheterna för att bestämma om detta förfarande av SACEM — ett franskt bolag som har sitt huvudkontor i Frankrike — utgör en överträdelse av artikel 86 i fördraget skulle kunna ifrågasättas.

74 Förstainstansrätten anser, med hänsyn till det föregående, att sökandena inte har framställt någon konkret omständighet som skulle leda till slutsatsen att deras rättigheter inte skulle kunna skyddas på ett tillfredsställande sätt av de franska domstolarna. Följaktligen var det, under dessa omständigheter, berättigat att avslå sökandenas klagomål på grund av bristande gemenskapsintresse enbart med hänsyn till konstaterandet att tyngdpunkten i de påstådda överträdelserna låg i Frankrike och att talan hade framställts till de franska domstolarna. Därav följer — utan att man i detta fall behöver pröva frågan om framställande av ansökan i ärendet vid det franska konkurrensrådet i sig skulle ha varit en omständighet ägnad att motivera kommissionens avslag på klagomålen — att den tredje delen av grunden, avseende ett uppenbart bedömningsfel i avgörandet av gemenskapsintresset, inte heller är befogad.

75 Det framgår av det ovan anförda att förstainstansrättens prövning av det omtvistade beslutet varken har avslöjat någon rättsvillfarelse eller några uppenbara bedömningsfel. Det följer härav att denna grund skall avslås.

*Den grund som avser ett brott mot olika allmänna gemenskapsrättsliga principer*

76 Sökandena gör gällande att kommissionen — genom att återförvisa målet till de nationella domstolarna efter fjorton år av undersökning under vilka den aldrig väckt frågan om brist på tillräckligt gemenskapsintresse — har brutit mot principen om skydd för berättigade förväntningar. Sökandena gör i detta avseende gällande att kommissionen, genom sitt handlande, har fått huvuddelen av dem att förvänta sig att kommissionen själv skulle avgöra de rättsfrågor som de väckt i sina klagomål.

77 Sökandena har likaså gjort gällande att principen om skydd för rättssäkerheten har kränkts genom det omtvistade beslutet, i så måtto att det, genom att tillåta en avvikande nationell rättspraxis att fortsätta, i sig skulle innebära en risk för social oordning såväl på lagstiftningsplanet som beträffande enskildas intressen. Likaså har kommissionen, genom att under dessa omständigheter vägra att fatta beslut beträffande existensen av en överträdelse, bortsett från nödvändigheten av en enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten och brustit i sin plikt att lojalt samarbeta med de nationella domstolarna. Sökandena tillägger att kommissionen inte heller har respekterat principen om god förvaltning, såsom den har definierats i domstolens dom av den 8 november 1983, IAZ mot kommissionen (96—102/82, 140/82, 105/82, 108/82 och 110/82, Rec. s. 3369), eftersom flera handlingar som ingetts av parterna under alla dessa år av utredning inte har prövats av kommissionen.

78 Förstainstansrätten erinrar om att det framgår av en fast rättspraxis att utanför de områden där kommissionen har exklusiv behörighet ger inte förordningarna nr 17 och nr 99/63 sökandena rätt att erhålla ett beslut enligt artikel 189 i fördraget beträffande existensen av en överträdelse av artikel 85 och/eller 86 i fördraget (ovannämnda dom GEMA mot kommissionen, punkt 17; ovannämnda dom Rendo m.fl. mot kommissionen, punkt 98; ovannämnda dom Automec II, punkterna 75 och 76).

79 Vad beträffar det påstådda brottet mot principen om skydd för berättigade förväntningar, framgår det av denna rättspraxis att sökandena då de ingav sitt klagomål borde ha vetat att de inte hade rätt att få ett beslut från kommissionen med konstaterande att de av dem anmälda förfaranden av SACEM innebar ett brott mot artiklarna 85 och/eller 86 i fördraget. Förstainstansrätten konstaterar likaså att sökandena inte konkret har visat på att kommissionen under det administrativa förfarandet skulle ha gett dem anledning att tro att den skulle fatta ett sådant beslut. I synnerhet anser förstainstansrätten att undersökningens längd i sig inte är av den arten att den framkallat sådana förväntningar.

80 Härav följer att det argument som avser brott mot principen om skydd för berättigade förväntningar skall avslås.

81 Vad beträffar det argument som avser att kommissionen, med hänsyn till avvikelserna i den nationella rättspraxisen beträffande tillämpligheten av artiklarna 85 och 86 på SACEM:s förfaranden, skulle ha brutit mot principen om skydd för rättssäkerheten och sin plikt till lojalt samarbete med de nationella domstolarna genom att vägra att fatta ett beslut, anser förstainstansrätten att detta argument syftar till att ålägga kommissionen skyldigheten att även utanför de områden där denna har exklusiv behörighet fatta ett beslut på grundval av påstådda överträdelser för att säkerställa enhetlighet bland de nationella domstolarna i tillämpningen av gemenskapens konkurrensrätt. Detta argument står emellertid inte endast i motsättning till den fasta rättspraxis vilken tidigare nämnts under punkt 78, enligt vilken kommissionen inte är skyldig att fatta beslut om huruvida överträdelser som åberopas i ett klagomål har ägt rum, utan grundas även på en felaktig uppfattning av ansvarsfördelningen mellan kommissionen och de nationella domstolarna. Det åligger nämligen i första hand de nationella domstolarna, vilka för detta ändamål hos EG-domstolen kan begära förhandsavgörande enligt artikel 177 i fördraget, att säkerställa en enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten.

82 Härav följer att även detta argument skall avslås.

83 Vad beträffar brottet mot principen om god förvaltning anser förstainstansrätten att detta argument, så som det framställts av sökandena, inte gör det möjligt för

förstainstansrätten att tillräckligt noggrant fastställa av vilket slag det klagomål där sökandena anklagar kommissionen och vad dess ändamål är. Förstainstansrätten kan framförallt inte identifiera de handlingar som kommissionen skulle ha underlåtit att ta hänsyn till eller skälen till att denna underlåtelse innebar ett brott mot principen om god förvaltning. Härav framgår att även detta argument skall avslås.

84 Det framgår av allt det föregående att den grund som avser ett brott mot olika allmänna gemenskapsrättsliga principer skall avslås.

*Den grund som avser maktmissbruk*

Sammanfattning av parternas argument

85 Sökandena har hävdat att kommissionen, på grund av det sätt på vilket den behandlat klagomålen, gjort sig skyldig till maktmissbruk. De har ur utredningssynpunkt ifrågasatt undersökningens längd och de vidtagna undersökningsåtgärdernas otillräcklighet. De anser att kommissionen medvetet har dröjt med att fatta beslut i syfte att upprätthålla osäkerheten beträffande den konkurrensbegränsande arten hos SACEM:s förfaranden. Sökandena gör likaså gällande att kommissionen hade tillgång till tillräckliga bevis för att kvalificera SACEM:s förfaranden utifrån artiklarna 85 och 86 i fördraget men att den, som en följd av politiska påtryckningar, beslutade att inte göra detta. I avsikt att visa att sådana påtryckningar förekommit fäster sökandena förstainstansrättens uppmärksamhet på vissa uttalanden som gjordes av en tjänsteman vid generaldirektoratet för den inre marknaden (DG III) liksom av en representant för SACEM under en konferens om upphovsrätt som ägde rum i Madrid den 16 och 17 mars 1992.

86 Kommissionen erinrar om att enligt domstolens och förstainstansrättens rättspraxis kan inte hänsyn tas till ett påstående om maktmissbruk om inte sökanden framläg-

ger objektiva, relevanta och överensstämmande indicier som är ägnade att få detta att framgå. I detta mål anser kommissionen att sökandena inte har framlagt annat än vaga påståenden och inte har framlagt någon konkret omständighet som skulle medge att man kunde sluta sig till att det mål som den i realiteten försökt uppnå genom att avslå klagomålen var att undvika tillämpning av konkurrensreglerna på SACEM. Dessutom motsvarade knappast klagomålen mot kommissionen dess beteende under hela undersökningen och dess ställningstaganden under de tidigare nämnda målen beträffande begäran om förhandsavgörande.

Förstainstansrättens bedömning

87 Man bör erinra om att det följer av en fast rättspraxis att ett beslut inte innebär något maktmissbruk annat än om det på grundval av objektiva, relevanta och överensstämmande indicier tycks ha fattats för att uppnå andra syften än dem som det har gjorts invändning om (domstolens domar av den 21 juni 1984, Lux mot revisionsrätten, 69/83, Rec. s. 2447, punkt 30, av den 13 november 1990, Fedesa m.fl., C-331/88, Rec. s. I-4023, punkt 24; förstainstansrättens dom av den 9 februari 1994, Lacruz Bassols mot domstolen, T-109/92, RecFP. s. II-105, punkt 52).

88 Förstainstansrätten anser att de omständigheter som sökandena har framlagt inte är av den arten att de ger stöd åt antagandet att kommissionen skulle ha gjort sig skyldig till maktmissbruk.

89 Vad särskilt beträffar förfarandets längd, anmärker förstainstansrätten att det framgår av punkt 1 i det omtvistade beslutet att sökandenas klagomål inte ingavs före 1986. För övrigt är det ostridigt att dessa klagomål väckte nya frågor inom gemenskapsrätten och att kommissionen avbröt sin undersökning för att invänta att de ovan nämnda domarna Tournier och Lucazeau m.fl. av den 13 juli 1989 meddelades, som en följd av att domstolen fått en begäran om förhandsavgörande i

december 1987 och i augusti 1988. Som en följd av meddelandet av dessa domar sökte kommissionen lägga fast en enhetlig jämförelsegrund vad beträffar taxor och i detta syfte riktade man en begäran om upplysningar till olika upphovsmannabolag. Kommissionen upprättade därefter den 7 november 1991 sin rapport, sände "skrivelsen enligt artikel 6" den 20 januari 1992 och fattade det omtvistade beslutet den 12 november 1992.

90 Med hänsyn till att de rättsfrågor som väckts genom klagomålen är nya och till det samband de har med begäran om förhandsavgörande i de ovan nämnda domarna Tournier och Lucazeau m.fl., anser förstainstansrätten att kommissionen inte kan förebrås för att avbrutit sin utredning av klagomålen i avvaktan på domstolens domar i dessa mål. Dessutom anser förstainstansrätten att den tid som gått dels mellan det att dessa domar meddelades den 13 juli 1989, dels att rapporten upprättades den 7 november 1991 och att det omtvistade beslutet fattades den 12 november 1992, inte kan motivera slutsatsen att kommissionen medvetet skulle ha dröjt med att pröva klagomålen i syfte att upprätthålla osäkerheten beträffande SACEM:s påstått konkurrensbegränsande förfaranden. Det bör i detta avseende tilläggas att rapporten av den 7 november 1991 upprättades av kommissionen just för att medge de nationella domstolarna att bedöma om de förfaranden som SACEM tillämpat för taxor står i överensstämmelse med artikel 86 i fördraget.

91 Sökandena försöker dessutom, i syfte att påvisa existensen av ett maktmissbruk, att som argument använda de vidtagna undersökningsåtgärdernas påstådda otillräcklighet. Förstainstansrätten konstaterar dock att detta argument motsägs av ett annat argument som sökandena har åberopat, nämligen att kommissionen hade tillgång till tillräckliga bevisomständigheter — vilket med nödvändighet medför att ytterligare undersökningsåtgärder inte behövdes — för att kvalificera SACEM:s förfaranden utifrån artiklarna 85 och 86 i fördraget, men inte gjort denna kvalificering enbart på grund av politiska påtryckningar. I vilket fall som helst erinrar förstainstansrätten om att kommissionen, när talan framställs till den enligt artikel 3.2 i förordning nr 17, varken är skyldig att företa en fullständig undersökning i samt-

liga fall eller att fatta ett beslut beträffande existensen av den påstådda överträdelsen (ovannämnda dom Automec II, punkt 75—85).

92 Slutligen fäster sökandena — som stöd för sitt argument att beslutet skulle vara följden av politiska påtryckningar mot kommissionen — förstainstansrättens uppmärksamhet på vissa utdrag ur en redogörelse för en konferens om upphovsrätt som ägde rum i Madrid den 16 och 17 mars 1992 (bilaga 21 till ansökan). Dessa utdrag gäller främst en kommentar av en kommissionstjänsteman som tjänstgjorde vid generaldirektoratet för den inre marknaden och anmärkningar av en representant för SACEM beträffande den politik som fördes på upphovsrättens område av generaldirektoratet för den inre marknaden. Förstainstansrätten kan inte i dessa utdrag finna de indicier som är nödvändiga för att den skall kunna sluta sig till ett maktmissbruk.

93 Det följer av det ovan anförda att den grund som avser maktmissbruk skall avslås.

## Rättegångskostnader

94 Enligt artikel 87.3 i förstainstansrättens rättegångsregler kan rätten besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad om parterna ömsom vinner och förlorar på en eller flera punkter. Eftersom sökandena och kommissionen har förlorat på en eller flera punkter finns det skäl att besluta att kommissionen skall bära sina kostnader och hälften av sökandenas kostnader. Vad beträffar intervenienten finns det anledning att besluta att han skall bära sina egna kostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (andra avdelningen)

**1) Kommissionens beslut av den 12 november 1992 ogiltigförklaras i den mån sökandenas klagomål avseende en avskärmning av marknaden vilken beror på att det påstås finnas ett avtal mellan Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique och förvaltningsbolagen för upphovsrätt i de andra medlemsstaterna genom detta avslås.**

**2) I övrigt ogillas talan.**

**3) Kommissionen skall bära sina egna rättegångskostnader och hälften av sökandens rättegångskostnader. Sökanden skall bära den andra hälften av sina rättegångskostnader. Intervenienten skall bära sina egna rättegångskostnader.**

Cruz Vilaça Briët Kalogeropoulos

Barrington Saggio

Avkunnad vid offentlig förhandling i Luxemburg den 24 januari 1995.

H. Jung J.L. Cruz Vilaça

Justitiesekreterare Ordförande